

skal være meget store og have en meget alsidig S sammensætning, vil kun irritere Haandværkerne og skabe idelige Kvaler og Ulejlighed og Posekigeri. Og hvad Nytte vil de kunne gøre? I de store Virksomheder er der et godt og effektivt Tilsyn gennem Fabriklovgivningen, der har Fabrikinspektørerne Tilsyn med Lærlingeforholdene i en ganske betydelig Grad.

Det er et helt Embedsmaskineri, her foreslaas. Formanden maa ikke være næringsdrivende, han maa ikke være Arbejdsgiver, han maa ikke være Arbejder — han maa altsaa næsten være et Unikum. Jeg maa sige, at jeg ved ikke, hvor man vil finde ham, men man har maaske paa Forhaand Kig paa nogle bestemte, som ikke er nogen af de Dele, og som særlig skulde egne sig til denne Formandsplads. Disse Kommissioner skal udrustes med ret stor Myndighed. De skal føre Tilsyn, de skal kunne forbyde, at der ansættes Lærlinge paa et Værksted, de skal ved Siden af Socialministeren kunne bestemme, om der i visse Fag maa ansættes Lærlinge. Jeg tror, at det bliver et unødigt Maskineri, som kun vil skabe Utilfredshed, og som vil bevirke, hvad der nødigst af alt skulde ske, en Mangel paa Tilgang til vore Haandværkerfag.

I § 4 har man indført den Bestemmelse, at Læretiden i intet Fag maa overstige 4 Aar. I den nugældende Lærlingelov er det bestemt, at Læretiden ikke maa overstige 5 Aar, men det er ikke dermed obligatorisk, at Læretiden skal være 5 Aar i hvert Fag. Der er sikkert Fag, der kan læres paa 4 Aar eller paa kortere Tid, men jeg vil som Haandværker hævde, at der er Fag, hvor 5 Aars Læretid er nødvendig og vil være til den største Nytte for Lærlingen. For hvad vil det sige i vore Tider at sende en ung Mand daarligt udrustet ud i Akkordforhold med ældre Arbejdskolleger? Han vil være den, der først bliver kastet ud i Arbejdsløsheden. Jeg for mit Vedkommende maa mene, at Bestemmelsen om, at Maksimumslæretiden er 5 Aar, bør ikke udgaa af Loven.

Saa siger § 4, at Socialministeren efter Forhandling med de paagældende Hovedorganisationer kan bestemme, hvor lang Læretiden skal være i Faget. Nu vil jeg forudsætte, at naar en saadan Forhandling finder Sted, kan man komme til at staa Part mod Part, og den højtærede Socialminister kommer saa til at afgøre, til hvilken Side det skal gaa. Og det kunde hælde, at en saadan Afgørelse kom til at gaa til den forkerte Side. Man kan ikke forlange, at en Socialminister skal være

inde i Haandværkerforhold i et og alt. Jeg maa meget fraraade, at denne Bestemmelse bliver indført i Loven.

§ 6 bestemmer, at man kan begrænse Tilgangen af Lærlinge til Faget. Jeg skal indrømme, at det sikkert er saaledes, som det blev udtalt af den ærede Ordfører for Socialdemokraterne, at der er Fag, hvor man kunde ønske en noget mindre Tilgang. Men endnu maa her dog være saa megen Frihed, at Forældre og Værger maa have Lov i nogen Grad at have Medbestemelsesret i saa Henseende. Vi har jo en Haandværkerkonsulent, som kunde give udmærkede Oplysninger om de Fag, som han mener har for stærk en Tilgang, men i øvrigt maa Forældrene selv kunne træffe Bestemmelse. Der skal jo ogsaa skaffes Plads til Fødselsoverskuddet. Skulde virkelig en ung Mand blive uddannet i et Fag, i hvilket han ikke kan faa Beskæftigelse — vi har jo megen Arbejdsløshed i vore Tider —, maa han søge Arbejde i et andet Fag. Men ved Lov at træffe Bestemmelse om, hvor mange der maa uddannes i et Fag, vilde jeg finde ganske uforsvarligt.

Vi fik i Loven af 1921 indført Bestemmelse om Mestrenes Pligt til at betale Sygekassebidrag, til at betale Lærlinge i Sygdomstilfælde og til at betale Teknisk Skole, og vi fik senere Cirkulærer om Mestrenes Pligt til at betale Undervisningsmidler ved de tekniske Skoler. Det er fastslaaet i Loven, men man bør efter min Mening vogte sig for at gaa for vidt med at stille Krav til Læremestrene. Medens der i den nugældende Lov er en Bestemmelse om, at Læremestrene i Sygdomstilfælde skal betale i 3 Maaneder, bestemmes det i det foreliggende Lovforslag, at de skal i Fremtiden betale i 6 Maaneder. Jeg vil tro, at Mestrene, naar man stiller et saadant Krav, vil betænke sig to Gange, før de tager Lærlinge.

Jeg skal i denne Forbindelse nævne et andet Forhold. I Loven af 1921 har vi den saakaldte Prøvetid, idet man gennemførte en Bestemmelse om, at naar et Læreforhold skulde oprettes, skulde begge Parter have en Prøvetid paa 3 Maaneder. Bestemmelsen er bibeholdt i det foreliggende Lovforslag for Haandværkets Vedkommende, men er udvidet til 6 Maaneder for Handelens Vedkommende. Det havde maaske ikke været helt forkert, om den havde været udvidet til 6 Maaneder ogsaa for Haandværkets Vedkommende, men det er sikkert et Spørgsmaal, der kan forhandles om. Jeg vil dernæst om dette Forhold gerne sige, at naar først denne Prøvetid er forbi og